

Uchwała Nr XX/2/2016
Rady Gminy Kosakowo
z dnia 28 stycznia 2016 roku

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2016.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj.: Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj.: Dz. U. z 2012 r., poz. 1356 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 124)

Rada Gminy w Kosakowie
uchwała , co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kosakowo na rok 2016, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3

Zobowiązuje się Wójta Gminy do przedłożenia do dnia 30 kwietnia 2017 r. sprawozdania z realizacji Programu za rok 2016.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia uchwały.

Uzasadnienie

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późniejszymi zmianami), Ustawa o Przeciwdziałaniu Narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2012 r., poz. 124) oraz Ustawa o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 180 poz. 1493) nakładają na samorząd gminny, na równi z organami władzy i administracji państwowej, obowiązek kształtowania polityki alkoholowej oraz przeciwdziałania narkomanii i przemocy, jako zadanie własne gminy. Ustawodawca stoi na stanowisku, że gminy dysponują największą wiedzą o problemach swojej społeczności, dlatego też przede wszystkim samorządy powinny podjąć środki zaradcze i naprawcze dla mieszkańców swojej gminy. Działania lokalne wywierają największy wpływ na zmianę postaw i zachowań danej społeczności. Większość zadań realizowanych na poziomie gminy, zgodnie z wymienionymi ustawami, w obszarze profilaktyki szczególnie uniwersalnej i edukacji społecznej, jest wspólnych lub zbieżnych, a ich adresatami są te same bądź pokrewne grupy osób. Zasadne więc jest przyjęcie dla realizacji zadań zapisanych w wymienionych ustawach jednego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Nowoczesne podejście do profilaktyki, leczenia i rehabilitacji musi zakładać kontekst wszystkich uzależnień ze względu na upowszechniające się wzory łączenia substancji i przenoszenia uzależnień. Dokument niniejszy, opierający się na wytycznych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii jest wynikiem woli samorządu lokalnego odpowiedzialnego za zdrowie fizyczne i psychiczne mieszkańców, właściwe wychowanie młodego pokolenia, ład i porządek publiczny, promocję zdrowego sposobu życia.

Finansową podstawę realizacji Programu stanowią dochody gminy z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art.18 ust.2 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, stanowiące Gminny Fundusz Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi. Środki na realizację Programu pochodzić mogą z Gminnego Funduszu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, budżetów szkół na zadania wynikające z realizacji Rozporządzenia MEN i S z dnia 31 stycznia 2002r., nakładającego na szkoły obowiązek realizacji szkolnych programów profilaktycznych oraz ze źródeł pozabudżetowych.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia oraz konieczność wdrożenia Programu zasadne jest podjęcie niniejszej uchwały.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kosakowo na rok 2016

Rozdział 1. WSTĘP

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późniejszymi zmianami), Ustawa o Przeciwdziałaniu Narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2012 r., poz. 124) oraz Ustawa o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 180 poz. 1493) nakładają na samorząd gminny, na równi z organami władzy i administracji państwowej, obowiązek kształtowania polityki alkoholowej oraz przeciwdziałania narkomanii i przemocy, jako zadanie własne gminy. Ustawodawca stoi na stanowisku, że gminy dysponują największą wiedzą o problemach swojej społeczności, dlatego też przede wszystkim samorzady powinny podjąć środki zaradcze i naprawcze dla mieszkańców swojej gminy. Działania lokalne wywierają największy wpływ na zmianę postaw i zachowań danej społeczności. Większość zadań realizowanych na poziomie gminy, zgodnie z wymienionymi ustawami, w obszarze profilaktyki szczególnie uniwersalnej i edukacji społecznej, jest wspólnych lub zbieżnych, a ich adresatami są te same bądź pokrewne grupy osób. Zasadne więc jest przyjęcie dla realizacji zadań zapisanych w wymienionych ustawach jednego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Nowoczesne podejście do profilaktyki, leczenia i rehabilitacji musi zakładać kontekst wszystkich uzależnień ze względu na upowszechniające się wzory łączenia substancji i przenoszenia uzależnień. Dokument niniejszy, opierający się na wytycznych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii jest wynikiem woli samorządu lokalnego odpowiedzialnego za zdrowie fizyczne i psychiczne mieszkańców, właściwe wychowanie młodego pokolenia, ład i porządek publiczny, promocję zdrowego sposobu życia.

Działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu realizowane są w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych. Program ten, jak również gminny program przeciwdziałania narkomanii są realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kosakowie.

Dopuszcza się możliwość wprowadzania do niniejszego Programu korekt, wynikających z pojawiających się na bieżąco potrzeb, koniecznych do prawidłowej jego realizacji.

Rozdział 2 ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU W ZAKRESIE PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

I. Realizatorzy zadań zapisanych w programie:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Komisariat Policji w Kosakowie
- Straż Gminna w Kosakowie
- Gminne Szkoły Podstawowe i Gimnazjum
- Działalność „Punktu Konsultacyjnego” - psycholog
- Parafie

- NZOZ w Kosakowie
- Referat ds Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji
- Inspektorat Sanitarny w Pucku

II. Zamierzenia długofalowe programu:

1. Ograniczanie spożywania napojów alkoholowych poprzez wspieranie i propagowanie przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie spożywania napojów alkoholowych.
2. Zapobieganie następstwom nadużywania napojów alkoholowych poprzez oddziaływania edukacyjne, profilaktyczne i prozdrowotne.
3. Zwiększenie dostępności pomocy psychologicznej, terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia mieszkańcom Gminy.
4. Podnoszenie kwalifikacji kadry współpracującej w udzielaniu pomocy psychologicznej, terapeutycznej, prawnej, służącej ochronie przed negatywnymi skutkami uzależnień i przemocy.
5. Wspomaganie działalności instytucji, placówek, stowarzyszeń, klubów i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

III. Zamierzenia krótkofalowe programu:

1. Podejmowanie i finansowanie działań podnoszących świadomość uzależnień, szkodliwości i skutków zbyt wczesnego kontaktu z alkoholem.
2. Podnoszenie świadomości osób dorosłych o konieczności podwyższenia granicy wieku pierwszego kontaktu z alkoholem.
3. Podejmowanie działań zapobiegających wczesnej inicjacji alkoholowej.
4. Prowadzenie działań informujących i edukujących o nieodwracalnych i długofalowych skutkach kontaktów ze środkami zmieniającymi świadomość.
5. Działania ograniczające liczbę przypadków uzależnień.
6. Prowadzenie i finansowanie pracy grupy edukacyjnej dla osób uzależnionych będących sprawcami przemocy
7. Podejmowanie działań we współpracy z Policją i Strażą Gminną w związku z naruszaniem przepisów określonych w art.13¹ - i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
8. Objęcie opieką psychoterapeutyczną i prawną rodzin i osób poszkodowanych na skutek występowania uzależnień i przemocy , ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji dzieci.
9. Prowadzenie i finansowanie zajęć edukacyjno-profilaktycznych realizowanych przez osoby uprawnione, w okresie organizowanych przez gminę półkolonii.

IV. Formy realizacji programu:

1. Działania zwiększające dostępność pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin.

- a) zatrudnienie wykwalifikowanej kadry: psychologów , terapeutów, pracowników socjalnych i prawników, na podstawie umów cywilno-prawnych do prowadzenia terapii i doradztwa w prowadzeniu spraw związanych z występowaniem uzależnień i przemocy.
- b) prowadzenie „Punktu Pomocy Rodzinie” udzielającego pomocy osobom uzależnionym, współuzależnionym i doświadczającym przemocy.
- c) finansowanie kosztów prowadzenia grupy edukacyjno-korekcyjnej dla sprawców przemocy
- d) finansowanie kosztów wykonania obdukcji lekarskiej.
- e) zawarcie porozumienia z Miastem Gdynia o współfinansowaniu leczenia osób kierowanych do placówek lecznictwa odwykowego .

2. Świadczenie pomocy dla rodzin w których występują problemy uzależnień.

- a) pomoc psychologiczna dla osób uzależnionych i współ uzależnionych poprzez kierowanie do „Punktu Pomocy Rodzinie”, do grup psychoedukacyjnych, korekcyjnych i zadaniowych.
- b) współpraca z organizatorami wypoczynku letniego i zimowego dla podopiecznych Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwanej dalej GKPirPA.
- c) inicjowanie działań służących rozwijaniu środowiska wsparcia dla rodzin objętych programem profilaktyki .

- d) kierowanie przez GKPiRPA, na badanie przez lekarzy biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, osób które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizują małoletnich, uchylają się od pracy, łożenia na rodzinę albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny.
- e) kierowanie do sądu wniosków o wydanie nakazu przymusowego leczenia odwykowego.
- f) finansowanie leczenia farmakologicznego dla osób uzależnionych od alkoholu, w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby, w formie pisemnej, przez placówkę leczenia odwykowego.

3. Prowadzenie działalności profilaktycznej, edukacyjnej i informacyjnej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi.

- a) współorganizowanie i finansowanie realizacji szkolnych programów profilaktycznych
- b) prowadzenie działalności profilaktycznej w szkołach.
- c) prowadzenie świetlic z pomocą socjoterapeutyczną dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.
- d) dożywianie dzieci z rodzin dysfunkcyjnych uczęszczających do świetlic z pomocą socjoterapeutyczną.
- e) współfinansowanie działalności świetlic wiejskich i środowiskowych grup samopomocowych.
- f) prowadzenie grupy psychoedukacyjnej dla dzieci i rodziców z rodzin , w których występują uzależnienia i przemoc.
- g) organizowanie, finansowanie i kierowanie na szkolenia: posiadających przygotowanie do pracy z dziećmi realizatorów programów profilaktycznych, nauczycieli, instruktorów, opiekunów grup socjoterapeutycznych i współpracujących ze świetlicami szkolnymi i wiejskimi, w których realizowane są założenia gminnych programów profilaktycznych .
- h) propagowanie wśród personelu służby zdrowia i służb współpracujących z GKPiRPA metod wczesnego wykrywania i rozpoznawania uzależnień oraz różnych form przemocy.
- i) organizowanie szkoleń dla służb pomocowych i osób mających kontakt ze zjawiskami uzależnień i przemocy.
- j) finansowanie zakupu materiałów, środków i sprzętów służących prowadzeniu działalności informacyjnej, propagandowej, szkoleniowej i kontrolnej w zakresie realizacji GPPiRPA , dla podmiotów i instytucji współpracujących w realizacji zadań programu.
- k) organizowanie i finansowanie przedsięwzięć, współfinansowanie imprez rekreacyjno-sportowych i zajęć profilaktyczno-sportowych, propagujących zdrowy styl życia bez używek i przemocy.
- l) pogłębianie treści profilaktycznych poprzez organizowanie i finansowanie różnorodnych form działalności teatralnej, muzycznej i sportowej dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Kosakowo.
- m) finansowanie zadań profilaktycznych i terapeutycznych wykonywanych we współpracy ze szkołami, parafiami, sołectwami i innymi instytucjami , które prowadzą działalność eliminującą spożywanie alkoholu.

V. Wspomaganie od strony merytorycznej i współfinansowanie zadań określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ;

- a) wspomaganie od strony merytorycznej i współfinansowanie zadań określonych w GPPiRPA w realizacji zadań propagujących trzeźwe obyczaje poprzez min. wyposażanie i zabezpieczanie obiektów i lokali na ich działalność zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów znajdujących się na terenie Gminy.
- b) współpraca z podmiotami realizującymi programy szkoleniowe, profilaktyczne , terapeutyczne i współfinansowanie wykonywanych działań.
- c) realizacja i finansowanie programów, zadań i działań wspierających integrację środowisk trzeźwościowych, współpracujących w wymianie doświadczeń sprzyjających zachowaniu abstynencji, w szczególności chroniących i wspierających zdrowie rodziny.
- d) wspomaganie finansowe zadania organizowanego przez gminę : półkolonii dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych z problemem alkoholizmu lub przemocy”.

VI. Zasady wynagradzania pracy członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kosakowie :

1. Komisję powołuje Wójt. Szczegółowy zakres jej pracy zawiera regulamin.

2. Za pracę w komisji jej przewodniczący otrzymuje wynagrodzenie w formie ryczałtu miesięcznego w wysokości 240 zł.
3. Za pracę w komisji jej członkowie otrzymują wynagrodzenie w formie ryczałtu miesięcznego w wysokości 240 zł.
4. Za nieobecność na posiedzeniu komisji, o którym członek został powiadomiony co najmniej 2 dni przed terminem posiedzenia, wynagrodzenie zmniejsza się adekwatnie do ilości nieobecności.
5. Wynagrodzenie nie przysługuje, gdy członek komisji nie uczestniczy w żadnym z działań komisji w danym miesiącu.
6. Wynagrodzenie wypłacane jest na podstawie zestawienia sporządzanego przez Przewodniczącego Komisji.

Rozdział 3.

ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Celem głównym programu jest ograniczenie zjawisk związanych z używaniem narkotyków.

I. Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie zaangażowania społeczności lokalnej w pozyskiwaniu wiedzy i umiejętności w zapobieganiu używaniu środków psychoaktywnych.
2. Pogłębienie i podniesienie poziomu wiedzy na temat psychospołecznych uwarunkowań narkomanii.
3. Poprawa współdziałania służb w ograniczaniu dostępności narkotyków dla indywidualnych użytkowników.
4. Wykonanie diagnozy rozmiaru zjawiska i wzorów używania.

II. Zadania

1. Zwiększenie dostępności do świadczeń psychoterapeutycznych dla uzależnionych i współuzależnionych od narkotyków.
2. Konsultacje i pomoc rehabilitacyjna dla uzależnionych.
3. Zwiększenie pomocy dla rodzin poprzez koordynacje działań z przedstawicielami służb realizującymi program.
4. Prowadzenie działalności edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w zakresie narkomanii. Realizacja programu profilaktycznego w oparciu o materiały z kampanii edukacyjnej „Zachowaj Trzeźwy umysł” i „Postaw na rodzinę”.
5. Organizowanie i finansowanie szkoleń dla nauczycieli, rodziców i opiekunów z zakresu wiedzy o narkomanii.
6. Współpraca z instytucjami i osobami fizycznymi posiadającymi wiedzę i kompetencje do rozwiązywania problemów narkomanii i przeciwdziałania skutkom ryzykownych zachowania i kierowaniu na leczenie.

III. Założenia realizacyjne programu:

Czynnikami zagrożeń uzależnieniem od substancji psychoaktywnych są: wczesne zachowania antisocjalne, wczesne stadia eksperymentowania z narkotykami, rodzina dysfunkcyjna, indywidualne czynniki psychologiczne, niska samoocena, wysoki poziom lęku i frustracji, funkcjonowanie na szukanie sensacji, brak umiejętności interpersonalnych, patologiczna grupa rówieśnicza m.in. koledzy i znajomi używający substancji psychoaktywnych, grupy subkulturowe (panki, skiny), czynniki związane ze środowiskiem lokalnym: ubóstwo, bezrobocie, dostępność środków odurzających, dezintegracja środowiska lokalnego.

IV. Cele realizacyjne w przeciwdziałaniu narkomanii:

1. W celu dotarcia do zagrożonej młodzieży konieczne jest prowadzenie skutecznych działań profilaktycznych, opartych na trzech podstawowych elementach:
  - 1/ Identyfikacji odbiorców programu i określeniu czynników ryzyka.
  - 2/ Dotarciu do grupy zagrożonej uzależnieniem.
  - 3/ Stworzeniu lokalnej sieci kooperantów.
2. Osiągnięcie tych celów jest możliwe w sytuacji:

- 1/ zaangażowania całego środowiska wychowawczego (w szczególności realizatorów programów profilaktycznych w szkołach) w profilaktykę uzależnień od narkotyków.
- 2/ zrealizowania programów aktywizacji środowiska szkolnego i środowiska zamieszkania, polegającej na pracy edukacyjnej z całymi zasobami nauczycieli, wychowawców, kierownictwa i administracji szkolnej oraz równoległej pracy z grupami dzieci i młodzieży uwzględniającej zaangażowanie rodziców w szkole i poza szkołą (w ramach współorganizowanych imprez plenerowych i sportowych) .
- 3/ zaangażowanie w realizację programu służby zdrowia, Policji, Straży Gminnej
- 4/ aktywne zaangażowanie środowisk wiejskich (sołtysów i rad sołeckich) w realizację przedsięwzięć promujących styl życia bez używek

V. Przyczyny problemu uzależnień:

Brak wiedzy i umiejętności u rodziców i wychowawców na temat: uzależnień, środków uzależniających, metod profilaktycznych, przyczyn i skutków nadużywania środków psychoaktywnych

VI. Realizacja zadań:

1. Ograniczanie zapotrzebowania młodzieży na narkotyki wśród młodzieży szkolnej, poprzez wyrobienie nawyku uczestniczenia w alternatywnych formach spędzania czasu.
2. Wyrobienie wśród rodziców i nauczycieli umiejętności wspierania dziecka i właściwej pomocy w przypadku inicjacji narkotycznej.
3. Wyrobienie wśród rodziców i wychowawców umiejętności tworzenia warunków do zmiany zachowań przez dziecko oraz możliwości korzystania z pomocy psychologicznej.
4. Udzielanie rodzicom i wychowawcom pomocy psychologicznej, prawnej i doradztwa w kierowaniu dzieci do odpowiednich placówek pomocy, w celu prowadzenia terapii i leczenia.
5. Uczestniczenie w prowadzonych działaniach edukacyjnych, profilaktycznych i informacyjnych, kierowanych do następujących odbiorców: społeczności gminnej , młodzieży gimnazjalnej, młodzieży szkolnej, służb społecznych, władz lokalnych

Rozdział 4

Sposób finansowania programu i sprawozdawczość

1. Finansową podstawę realizacji Programu stanowią dochody gminy z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art.18 ust.2 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, stanowiące Gminny Fundusz Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi.
2. Środki na realizację Programu pochodzić mogą z Gminnego Funduszu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, budżetów szkół na zadania wynikające z realizacji Rozporządzenia MEN i S z dnia 31 stycznia 2002r., nakładającego na szkoły obowiązek realizacji szkolnych programów profilaktycznych oraz ze źródeł pozabudżetowych.
3. Preliminarz wydatków Gminnego Funduszu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zatwierdza Wójt.
4. Pełnomocnik Wójta Gminy Kosakowo ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do końca I kwartału za rok poprzedni składa Wójtowi sprawozdanie z realizacji Programu;
5. Wójt raz w roku do 30 kwietnia składa Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu za rok poprzedni.